

SLOVENSKI NAROD

Izjava vsak dan popoldne, izven nedelje in praznika. — Inserati do 30 petič a Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, od 100 do 300 vrst a Din 3.—, vsi inserati petič vrsta Din 4.—, Popust po dogovoru, inseratni davek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.—, Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5 Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126

PODBUZNICE: MARIBOR, Grajski trg št. 8 — — — CELJE, Kocenova ulica 12. — Tel. 190. NOVO MESTO, Ljubljanska c. Tel. št. 26. JESENICE, Ob kolodvoru 101. — — — Račun pri poštnem Čekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

JESENIŠKO DELAVSTVO ZBORUJE

Poročili jeseniškega župana Žabkarja in župnika Kastelica o posredovanjih v Beogradu

Jesenice, 23. marca. Čudni so prazniki na Jesenicah. Prazniki ob delavnih dneh, ko se ne dela in ne tuli več sirena, ki jih je prej vabila na posel. Napetost je vsak dan velika in če gre do Jesenic kam odposlanci, je seveda še večja, da čaka prebivalstvo z največjim nestrpljenjem, kaj bo novega. Včeraj popoldne je bil končno dan, ko so prihajali delavci in delavke z vseh strani proti Kerkovemu domu, da slišijo besede jeseniškega župana in župnika, kaj sta opravila v Beogradu. Že dva dni sta bila sicer doma in vse je vedelo, kaj sta opravila in kako mnogo sta dosegla, ali vendar je hotel vsak oba videti in slišati, kaj bosta sama spregovorila. V nesreči je človek dvomljiv in nikakor ne more verjeti dobrih vestem.

Včeraj popoldne niso prihajale množice z navdušenjem na zborovanje. Čudno je bilo videti te ljudi na delavnih in prazničnih oblekah, še bolj čudno jih je bilo pa gledati, ko so šli proti Kerkovemu domu topi, gluhi in nemi, kakor bi jih ničesar več ne zanimalo. Niso bile procesije pričakujočih ljudi, temveč dolga počasi kapljajoča vrsta ljudi, ki se vrsti nekam, kakor bi ne vedela, kam. Čudno je gledati tako vrsto, ki ne govori. Kdor bi ne vedel za kaj gre, bi mislil, da grede k izpovedi.

Velika dvorana in prostorna. Temačna. Morda je dim nad to množico, zakaj nobene obraza ni mogoče razločiti. Zenske so vmes in sivi lasje in jeklene črte ob trpkih ustnih. Galerija nabito polna, tam, kjer je drugače orkester, sede mladeniči in mošče, in če so ozreš z odra navzgor, vse poslušalci tudi zgoraj na kulisah. Plašno sije sonce v ta mrak ali vendar je na vse mračno.

Podpredsednik Jugoslovanske strokovne zveze Alojz Pukiš odpravlja shod in pozdravlja zastopnika sreskega načelnika g. Smrdova, župana Žabkarja, župnika Kastelica, župana Erlaha s Koroske Befe, glavnega zaupnika Mohoriča, obenem pa prosi za disciplino in na kratko govori o dnevnem redu.

Mestni župan g. Žabkar poudarja, da za župnikom polagata račun o obljubah, ki sta jih dala na zadnjem shodu. Ni bilo prijeto hoditi na taka mesta, a oborožena sva bila s tehničnimi podatki delavskih zaupnikov in tudi glavnih reprezentantov podjetja. Namen njun je bil, da bi bil dosežen kredit za podjetje, a o tem ni mogoče niti misliti. Druga točka potovanja v Beograd je bila pa prošnja za rešitev, kako naj se prežive množice delavstva in njih družin, če se ustavi delo.

Povsod, kjerkoli sta bila odposlanca, sta našla več razumevanja in več sočutja ter več tolažbe, kakor bi jo bila pričakovala in smela pričakovati doma. Od svojega poslanca Mohoriča, ki jima je dal priporočila pisma za vse odločilne gospode, pa do ministra dr. Kramerja, ministra Pučja, ministrskega predsednika Živkoviča, guvernerja Narodne banke Bajloni, vrhovnega inspektorja Duniča, maršala dvora generala Ace Dimitrijeviča in do vseh senatorjev ter do vseh poslancev, povsod so jima bila vrata na široko odprta in povsod sta našla moč, ki so razumeli težko bol Jesenice.

Se več! Kjerkoli sta se oglasila, so bili že povsod informirani in povsod so se srčno trudili, kako bi izkazali in dokazali svojo naklonjenost.

Od 9. do polnoči je trajala seja ministrskega sveta, kjer se je govorilo le o Jesenicah. V senatu sta takoj govorila o jeseniškem vprašanju senatorja dr. Rožič in dr. Novak. Vrhovni inspektor ministrskega sveta Dunič je odposlanca sprejel petkrat, da se je v vsem popolnoma natančno in podrobno poobil. Po 10 ur na dan sta bila na nogah in šestkrat sta ponovila svoje prošnje in tudi svoje prepričljive dokaze. Minister dr. Kramer je bil vse trenutke z vsemi simpatijami in svojimi silami z njima. Guverner Narodne banke so se posvetovali z njima o najvažnejših problemih, a minister Pučelj jima je možato segel v roko in obljubil, da bo država pomagala, kar bo mogla.

Predsednik shoda g. Pukiš se je županu s priprostim besedami, zato pa tem iskreneje zahvalil in že je govoril duhovni svetnik mestni župnik g. Kastelic, ki je povedal, kaj sta šla v Beograd iskati in kaj sta dosegla. Na lastno inicijativo sta šla na dvor, ker sta se zavedala svoje dolžnosti, da morata posvetiti vse svoje moči svojim rojakom v bedi. Milosti nista prozila, le dela in zasluzka. Šla sta samo iz idealizma in nesebičnega namena, da koristita ograženemu delavstvu. Storila sta vse, kar sta mogla in tudi dosegla sta več, kakor sta pričakovala. Tudi vi, delavci, ohranite idealizem, da se razmere zopet

urede, ne naginite se proti nobenim vidikom in proti nikakim stališčem, temveč stremite le za tem, da vas tovarniška sirena zopet povabi na delo.

Povsod so nama šli na roko, toda mnogokje sva neletela na misel, naj bi se tako velika industrija premestila v sredino države. To zmotno sva ovrgla z dokazi, da je industrija na Jesenicah prastara in da živi že stoletja prebivalstvo. Ljudstvo je organično zvezano z železom, ki je v vseh dobah globoko posegla v zgodovino naroda. Valvazor piše o nji in mecen ter buditelj Zois je bil naš gospodar. Nemo goče je iti drugam. Brezpopojno moramo oostati tu, kjer smo, kjer je meja tako blizu in kjer nas gleda Bled, z njega pa vse, kar cenijo po Jesenicah prestiž države. O teh dejstvih je bil prepričan Beograd, ki danes ve in tudi računa, da morajo Jesenice, Javornik in Dobrava zopet obratovati. Vsi pomisleki so ovrženi, ki so bili zbrani v debeli, a sedaj za zmotno spoznani knjigi.

Tudi v sredini države so krize, zato pa takim krajem prihaja pomoč od vseh strani, a odkod nam tu v kotu ob dveh mejah? Najvišji odločilen gospod je dejal: »Razumem vas in mora se storiti vse, dolžnost naša je pa največja skrb za uresničenje želja obupanega delavstva, da se delo zopet prične.« Beograd je danes pod vtisom absolutne potrebe zopetnega pričetka dela.

Vrhovni inspektor ministrskega sveta je naitopleje izjavil: »Razumem vašo srčno zahtevo in čutim, kako iskreno in resno mislite. Mi vam zagotavljamo, da bomo storili vse, da se želje delavstva izpolnijo.« Finančni minister Djordjevič je odposlanca prejel takoj drugi dan pred dvema banoma in armijskimi generali, ki so na avdiceno čakali že šest dni. Guverner Narodne banke g. Bajloni je pustil svojo važno sejo in sprejel odposlanca takoj. Tako je pripravljena dati Narodna banka kredit, kadar bo zagotovljeno neprekinjeno obratovanje jeseniških tovarov. Vsi faktorji so edini v tem, da država mora kriti vse potrebe pri domači industriji in da se devizni trg uredi tako, da ne bo nepotrebna uvoza. V ta namen je bil takoj osnovan odbor, ki bo upravljal to poslovanje. Ze prej je ministrski svet osnoval odbor pod predsedstvom ing. Höhna iz Smedereva, ki pride s svojim štabom na Jesenice, da pregleda, kaj tovarne izdelujejo in kako je mogoče pripraviti izdelke, da bodo odgo-

varjali našemu konzumu. Ti strokovnjaki bodo preštudirali, kakšna je potreba, da se bo produkcija ujemala s konzumom. Glavni vzrok krize v vseh industrijah je povsod hiperprodukcija. Na Jesenicah je 1700 vagonov blaga v zalogi in to naj bi se več ne ponovilo. Preden je blago izdelano, morajo biti tudi odjemalci blaga. Nikdar se več blaga ne bo naročalo zunaj, če se lahko producira doma. Za vsak uvoz bo od sedaj naprej zahtevana prošnja, o kateri bo kateri bo odločala komisija, če morda takega blaga ni mogoče izdelati doma. Ova odbora že delujeta in nam dajeta upanje, da nam bo v kratkem zopet zagotovljeno trajno delo. Delavec mora biti tako siguran pri svojem delu, kakor je kmet na svoji zemlji siguran svojega pridelka. Vsi poslanci in vsi senatorji pomagajo in stavlajo svoje predloge, predvsem je pa pomočnik ministra dr. Kramerja, jeseniški poslanec g. Mohorič vložil obširno spomenico o rešitvi vsega problema.

Važno je tudi drugo vprašanje, kako preživeti prebivalstvo, dokler delo počiva. Popolno gotovost vam prinašamo in zagotavljamo vam vsem, da delavstvo ne bo stradalo.

Jasnejše so bile besede odposlanca in obširnejše, jasnejša je bila pa tudi vsa dvorana, obrabli so se razvedrili in v očeh so se zalesketale solze hvaležnosti. Predsednik zborovanja je pozval, če želi kdo pojasniti, Nobenega vprašanja ni bilo in to je bil najmočnejši dokaz zadovoljnosti.

Za odposlanca je govoril glavni delavski zaupnik g. Mohorič o situaciji ter podrobno opisal zahteve delavstva ter njihove uspehe. Jutri baje pride predsednik KID g. Westen na Jesenice in tedaj mu bodo zaupniki delavstva predložili svoje zahteve. Do sedaj je v celoti v tovarnah zaposlenih 334 delavcev pri reparaturah, požarnih stražah, a ženske pri pospravljanju. Visoko je že to število, vendar pa delavstvo ne ugovarja zaposlitvi, ker njihovo delo ni produktivno. Kadar se prične delo v tovarnah, pa zahteva, da se započne vse delavstvo obenem.

Ko je govoril še tajnik Jugoslovanske strokovne zveze g. Rozman, se je predsednik zborovanja g. Pukiš predvsem zahvalil časopisju, češ, naj tolmači želje delavstva v pravi luči, ker je javno mnenje največja sila pripomoči delavstvu. Če bo časopisje poročalo resnico, je delavstvu uspeh zagotovljen.

Ekspoze dr. Marinkovića

Na današnji seji senata je zunanji minister dr. Marinković podal daljši ekspoze o stališču naše države v zunanji politiki

Beograd, 23. marca. Senat je imel dopoldne sejo, ki se je pričela ob 9.30 z razpravo o proračunu ministrstva za telesno vzgojo. Po kratkem ekspozeju ministra za telesno vzgojo dr. Dragana Kraljevića in krajsji debati, h kateri se je oglašilo nekaj govornikov, je bil proračun pred 11. uro izglasovan. Nato se je točno ob napovedani uri pričela razprava o proračunu ministrstva za zunanje zadeve.

Za to razpravo je vladalo v vsem beograjskem političnem in diplomatskem življenju veliko zanimanje. Diplomatsko ložo v senatu je zasedel skoraj vseh diplomatski zbor. Senatorske klopi so poleg senatorjev zavzeli tudi narodni poslanci. Zbrala se je vsa vlada in minister dr. Marinković je takoj po otvoritvi razprave o proračunu ministrstva za zunanje zadeve povzel besedo. Minister dr. Marinković se je danes prvič pojavil kot govornik v Narodnem predstavništvu. Senat in vsa dvorana je ministra sprejela z velikim aplavzom. Podal je splošen ekspoze, ki je trajal nad eno uro.

Minister je govoril predvsem o treh važnih vprašanjih. V uvodu je naglasil, da je minister za trgovino in industrijo dr. Albert Kramer kot njegov namestnik že v Narodni skupščini podal ekspoze o glavnih smernicah naše zunanje politike. Zaradi tega želi Narodno predstavništvo obvestiti samo o važnejših momentih, ki so se pojavili v zadnjem času v mednarodni politiki. Ti momenti se nanašajo na tri glavna vprašanja, na probleme razorožitve, reparacij in podunavskega sporazuma.

O vprašanju razorožitve je minister dr. Marinković v kratkih potezah podal aašo že znano tezo. Naglasil je, da naše vojske ni mogoče reducirati, ker je najboljšje jamstvo za mir in varnost nele v državi, marveč tudi izven njenih mej. Predvsem je treba poudariti, da Jugoslavija nima ni-

kakršnih militarističnih namenov. Naša država je pripravljena sprejeti kakršnokoli redukcijo o oboroževanju, če se le na kak drug način zajamči njena varnost.

O problemu reparacij je minister govoril precej obširno in je spčetka prav tako obrazložil naše stališče. Naglasil je, da naši državni ni mogoče sprejeti Hoovervega načrta o moratoriju. Našim pravicam se dosedaj nismo odrekli in banka za mednarodna plačila v Baslu je o tem dobro poučena.

O aktualnem vprašanju podunavskega gospodarskega sodelovanja je minister dr. Marinković podal vseh historijat in navedel vzroke, ki so Tarduleja in ostale evropske državne privedle do načrta in razprave o srednjeevropskem gospodarskem položaju.

Minister je naglasil, da je z gotovostjo pričakovati, da bodo bližnje srednjeevropsko - gospodarske konference gotovo rodile rezultate, ki bodo ugodno vplivali na razvoj srednjeevropskega gospodarstva in ureditev razmer v Podunavju.

Ministvo govori je senat večkrat prekinil z odobravanjem. K njegovemu govoru se nihče ni oglašil k besedi in zaradi tega je bil proračun ministrstva za zunanje zadeve kmalu po 12. uri sprejet z aklamacijsko.

Po govoru ministra dr. Marinkovića in izglasovanju proračuna je sledila razprava o finančnem zakonu.

Pomorski sporazum Francije in Italije

London, 23. marca. Kakor se govori, namerava francoska vlada predlagati Italiji nov mornarški dogovor za Sredozemsko morje. Francija je pripravljena prevzeti obveznost da bo imela v Sredozemskem morju največ toliko mornarice kakor Italija.

Hitler toži prusko vlado

Socialni demokrati proti notranjemu in vojnemu ministru Grönerju — Pričetek velikonočnega premirja

München, 23. marca. Hitler je po svojem pravnem zastopniku Franku vložil pri državnem sodišču tožbo proti pruski vladi in pruskemu notranjemu ministru s predlogom, naj se sodišče izjavi, da je pruska policijska akcija proti narodno-socialistični stranki in policijska zaplenba raznih dokumentov narodno-socialističnih organizacij v nasprotju z državno ustavo. Nadalje naj bi se pruska vlada obvezala, da bo razveljavila po razsodbi državnega sodišča s povratno močjo vse svoje ukrepe proti narodno-socialistični stranki ter preklicala vse odpuste narodnih socialistov iz državne službe, kakor tudi vse izrečene kazni. Hitler poudarja in svoji zahtevi popolno legalnost postopanja narodno-socialistične stranke in njihovih voditeljev.

Berlin, 23. marca. Državna vlada je odločena, da prične volilni boj proti narodno-socialistični stranki takoj po velikonočnem premirju in ga nadaljuje z vso odločnostjo do 10. aprila.

Proučevanje gradiva, ki je bila zaplenjena v organizacijah narodne socialistične stranke, se še vedno nadaljuje. Molč državnega notranjega ministra v tej zadevi se različno tolmači. Na narodno-socialistični strani zatrjujejo, da so uspehi policijskih preiskav vsekakor zelo malenkostni in da hočejo z njihovo objavo počakati preko velikonočnega premirja, ker hočejo onemogočiti njihovo obravnavanje na javnih shodih.

Pruski notranji minister Severin je v ponedeljek posetil državnega kancelarja dr. Brüninga, s katerim se je razgovarjal o legalnosti narodno-socialističnega pokreta. Ker se govori o sporu med pruskim notranjim ministrom in državnim notranjim ministrom Grönerjem, izjavljajo v oficijelnih krogih, da obstajajo sicer gotove razlike v naziranjih, ni pa nobenega spora, ker bo v tej zadevi sodočeval tudi državni kancelar sam.

V socialdemokratskih in pruskih vladnih krogih tvori stališče Grönerja še vedno predmet živahnih razprav. Državnoborski poslanec dr. Breidtscheid je v svojem govoru, ki ga je imel predtek nedeljo v Stuttgartu, postavil Grönerju javno dve vprašanji, ali je bilo potrebno, da je spriči stališča narodne socialistične stranke v volilnem boju sprejel kot državni notranji minister dva njena zastopnika in nadalje, ali je morda v korist nemški republiki, če se Grönerjeve izjave vedno tako tolmačijo, da se smatrajo kot graja postopanja pruske vlade. Tudi berlinski policijski predsednik Grzezinski je izjavil, da je bila policija naravnost dolžna nastopiti proti Hitlerjevimi napadanimi oddelkom.

München, 23. marca. Bavarska policija je večeraj ukinila Hitlerjev javni organ »Völkischer Beobachter« do 26. aprila. Vendar se je začelo tudi velikonočno politično premirje.

Göthejeva proslava v Nemčiji

Velike slovesnosti v Weimarju — Odlikovanja z Göthejevo spominsko kolajno — Ustanovitev Göthejeve družbe v Indiji

Weimar, 23. marca. AA. Včeraj popoldne so v vseh cerkvah Nemčije zvonili zvono v spomin na stoletnico smrti velikega nemškega pesnika Goetheja. Bivša velika vojvodinja Feodora Sachsen-Weimar in predsednik nemške vlade dr. Brüning sta položila v navzočnosti nemške vlade venca na Goethejev grob, nato pa so mimo Goethejevega spomenika defilirale delegacije in zastopniki tujih vlad, med njimi francoski veleposlanik v Berlinu Francois Poncet in rektor pariške znanstvene akademije.

Opoldne je bil gostom in delegacijam prirejen obed v weimarskem dvorcu. Popoldne je bila svečana predstava »Torquata Tassa« v Narodnem gledališču v Weimarju, kjer je bila l. 1919 tudi sprejeta sedanja nemška ustava.

Berlin, 23. marca. AA. Predsednik nemške republike je pustil za Goethejevo obletnico nakovati srebrne kolajne, ki so bile podeljene raznim osebam znanstvenega, umetnostnega in političnega življenja. Med drugimi so bili odlikovani pesniki

Stefan George, Gerhart Hauptmann, Thomas Mann, državni kancelar Brüning, notranji minister Gröner in pruski kulturni minister Grimme. Od inozemcev so bili s to kolajno odlikovani francoski pisatelj Lichtenberger v Parizu, Anglež Robertson v Londonu in italijanski pisatelj Fasolin v Rimu.

Berlin, 23. marca. AA. Indijski pesnik Rabindranat Tagore je bil izvoljen za predsednika Goethejeve družbe v Bengal-skem. Tagore je o ustanovitvi tega društva brzojavno obvestil predsednika nemške republike Hindenburga in pozdravil nemški narod.

Moskva, 23. marca. Ob priliki stoletnice smrti nemškega pesnika Goetheja so se večeraj vršila v velikih mestih Sovjetske unije zborovanja, na katerih so se proslavljale zasluge Goetheja. Lzmečaristi je v obširnem predavanzju očrtal Goetheja kot pesnika, dramatika in filozofa, ki je pod ledeno krinko olimpike ohranil do zadnjega dne duha protesta.

Seja finančnega odbora

Beograd, 23. marca. AA. Snoči je imel finančni odbor pod predsedstvom dr. Slavka Sečerova sejo, ki so ji prisostvovali tudi finančni minister dr. Milorad Gjordjevič, pomočnik finančnega ministra Stanoje Nedeljković in načelnik oddelka o posrednih davkih Peter Petrovič. Na seji so prebrali nove določbe o točilnih takсах, ki naj nadomeste dosedanj trošarino na vino in žganje. Odbor je nove določbe sprejel v načelu, vendar pa s pridržkom, da se naj na prihodnji seji izpopolnijo z manjšimi izpremembami. Prihodnja seja finančnega odbora bo v četrtek 24. t. m. Na tej seji bo zaključena razprava o tem zakonskem načrtu.

Preosnova poljske vlade

Varšava, 23. marca. Vlada Prystorja je bila deloma rekonstruirana. Iz vlade so izstopili minister za kmetijstvo dr. Janko Poleznski, minister za agrarno reformo prof. L. Kozłowski in minister za javna dela general Norwid-Neugebauer. Dvoje prostih portfeljev in sicer ministristvo za kmetijstvo in agrarno reformo je prevzel dosedanj predsednik Poljedelske banke Severin-Ludkiewicz, dočim je ministristvo za javna dela prevzel inž. Alfred Kuehn, ki je ostal še nadalje minister za promet. Dosedanji državni podtajnik v finančnem ministristvu prof. Zawadzki je bil imenovan za ministra brez portfelja, dočim je bil dosedanj minister za agrarno reformo Kozłowski imenovan za državnega podtajnika v finančnem ministristvu.

Lepite na pisma znamke protituberkulozne lige!

Anglija in Irska

London, 23. marca. Angleški kabinet se bo sestel danes, da razpravlja o ponovno načetem irskem vprašanju. Najbrž bo minister za dominijone Thomas danes popoldne v spodnji zbornici podal izjavo, v kateri bo obrazložil stališče angleške vlade k irskemu vprašanju. Brezdomno bo izjavil, da bo Anglija vztrajala pri določbi o zvestosti. Do prenatujenih ukrepov proti Irski ne bo najbrž prišlo.

Dublin, 23. marca. Predsednik De Valera je imel večeraj govor, v katerem je izjavil, da je irska vlada ne glede na to, kaj se bo zgodilo, trdo odločena izvajati svojo oblast. Alko je nekaj takega kakor svoboda na svetu, potem morajo tudi druge države priznati to pravico.

Razpust klajpedskega deželnega zbora

Berlin, 23. marca. AA. Litavska vlada je razpustila deželni zbor v Klajpedi, ki je izrekel deželnemu predsedniku Staimiti su nezaupnico. Po mnenju tuksajšnjih nemških krogov je ta čin litavske vlade nezakonit.

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA
Devize: Amsterdam 2281.22—2292.58, Berlin 1345.13—1355.95, Bruselj 789.58 do 793.52, Curih 1094.36—1099.85, London 206.11—207.71, Newyork ček 5649.50 do 5677.85, Pariz 222.59—223.71, Praga 167.97 do 168.83, Tret 293.09—295.49.
INOZEMSKÉ BORZE
Curih. Pariz 20.34, London 18.85, New York 518.25, Bruselj 72.15, Milan 26.8250, Madrid 39.—, Amsterdam 208.45, Berlin 123.20, Sofija 8.75, Praga 15.35, Varšava 58.—, Bukarešta 8.00.

Požrtvovalno delo naših Kolašic

11. občni zbor Kola jugoslovanskih sester v Ljubljani

Ljubljana, 23. marca.

V nedeljo so imele naše marljive Kolašice občni zbor, ki je pokazal zelo razveseljivo sliko dela te naše odlične ženske organizacije. Predsednica ga. Franja Tavčarjeva je v predsedniškem poročilu omenjala, da je društvo sicer še mlado, saj je bil nedeljski občni zbor komaj 11., pa je vendar dosegel v lajšanju bede najboljše zelo lepe uspehe. Ob otvoritvi občnega zbora se je predsednica najprej spomnila Nj. Vel. kralja Aleksandra. Po pozdravu zastopnic mesta Ljubljane, zastopnic in delegatki Splošnega ženskega društva, vsem delegatkam za dežele ter vsem sotrudnicam se je spomnila s hvaležnostjo onih, ki so do zadnjega utripa sestrsko delovale. Končno je vzpodbujala članice k nadaljnjemu delu v pomoč siromašnim ter v korist in ponos Jugoslavije.

Obširno tajniško poročilo, ki ga je podala gđ. E. Schottova, iz njenega poročila posnemamo, da je privedlo Kolo za svojo 10letnico dobrodelni koncert, ki je dosegel prav zadovoljiv uspeh. Tudi v preteklem poslovnem letu je privedlo Kolo materinski dan in nabralo 8800 Din. Obdarovalo je 60 družin, 20 onemoglih stark in nekaj dijakov. Za popravo Dečjega doma v Kraljevcu so nabrale naše marljive dame nad 2000 Din. Med velesojem je bilo prodanih za 2720 Din srečk Kola. Prva kolonija otrok, ki so odšli pod vodstvom požrtvovalne in izredno delovne gospodarice ge. M. Gašperlinove in pod nadzorstvom učiteljice Vide Schottove v Kraljevcu na poštince, je štela 106 otrok in odšla je na morje v začetku julija. Druga kolonija je štela 100 otrok, 30 jih je poslal magistrat, 30 jih je bilo pa iz Koroske. V septembru je vabilo Kolo v svoj dečki dom odrasle, toda odziv ni bil zadovoljiv.

5. in 6. septembra so prodajale odbornice razglednice spomenika kralju Petru v Ljubljani in dosegle prav lep uspeh. V decembru bi se bilo moralo vršiti zbiranje efektne loterije Kola, pa so nastale zopet težkote, ker je bilo od 30.000 srečk prodanih šele 10.600. Za božičnico so požrtvovalne odbornice zopet pridno nabirale darove in kljub gospodarski krizi je rodila njihova požrtvovalnost obilo uspehov. Na božičnici, ki se je vršila 13. decembra v telovadnici STS, je bilo obdarovanih 220 otrok, 50 onemoglih stark je dobilo denarno podporo, 30 siromašnih dijakov in dijakinj pa deloma podporo v denarju, deloma pa v blagu. Kolo je sodelovalo tudi pri dobrodelnem koncertu v Unioni in tu se je zlasti odlikovala ga. Minka Gašperlinova.

Va. Za siromašnega brata pisatelja Josipa Jurčiča so nabrale Kolašice nekaj denarja in jestvin. Uspešno so delovale tudi pri raznih drugih dobrodelnih akcijah in pridelitvah ter bile vedno v stikih z drugimi ženskimi društvi.

Blagajniško poročilo omenja, da je bilo proučena 126.441,78 Din, prebitek pa znaša 4998,18 Din. Skupno premoženje Kola znaša 26.838,86 Din. Podružnice ki jih ima Kolo po vseh večjih krajih naše banovine so poslane na občni zbor svojih zastopnic, deloma pa pismena poročila. Osebo no poročale o delovanju podružnic zastopnice iz Ptuj, Kočevja, Trbovelj, Most-Sv. Peter, Štepanec vasi, Kranja, Kamnika in Blance. Gospa Gromova je kot nadzornica predlagala, naj se izreče odboru absolutno, kar je bilo sprejeto z odobravanjem.

Gospodarica ga. Gašperlinova je poročala o Dečjem domu v Kraljevcu. Lani je letovalo v domu 220 otrok v ferijalnih kolonijah po 4 tedne. Otroci so se počutili zelo dobro. Lani je bil dom prezidan in adaptiran. Gospodarica se je zahvalila v imenu Kola mnogim dobrotnikom Kola, zlasti marljivi odbornici ge. Agnola, ki je s svojim sinom dom res krasno opremila. Darovala je za 100 oseb kompletnega pribora, poleg tega pa še steklo za vsa okna in še mnogo drugega blaga. Dom ima pa še mnogo drugih dobrotnikov. Mestna hranilnica mu je darovala 5000 Din, banska uprava 2000, TD 2000, neimenovani 2000, sumska industrija knez Auersperg Kočevje 1000, g. Sutej 500, Ljubljanska kreditna banka 500, KID po g. Praprotniku 1597 betonskega železa v vrednosti 4845 Din, lesna industrija gg. Dolenc-Javornik večjo množino lesa in desk, lesna industrija Heinrich 17 m parketov, tvrdka Hrvat & Komp. 25 kg firneža, tvrdka Alpeko 70 kom. eternita, tvrdka Kunstelj z Vrhnike tramove, tvrdka I. C. Mayer, Škabernje in Krisper povoščeno platno za mize v obodnici, a popustile so tudi pri raznih naročilih, tvrdka Avgust Martinčič znanen popust pri štedilniku, nekaj materiala pa brezplačno, tvrdka Medic-Zankel večjo množino barv itd. Kolo se iskreno zahvaljuje imenovanim in vsem drugim, ki so pomagali ustanoviti na Jadranu tako lepo počitniško kolonijo. Dom teži še znaten dolg, toda kdor pozna naše Kolašice, bo vedel, da bodo premagale tudi te ovire in da bodo svoje vsega priznanja in hvale vredno delo uspešno nadaljevale.

Sledile so volitve in izvoljen je bil z malimi izpremembami dosedajni odbor s predsednico go. Franjo Tavčarjevo na čelu.

Konec sveta sta napovedovala

Po Ljubljani sta hodila dva pustolovca, ki sta oznanjala konec sveta

Ljubljana, 23. marca.

Kolosalno smo napredovali! Včasih so nam napovedovale repatice, da nas bodo popile višje sile, n. pr., da nas bodo prikrasili Turki za glave ali kuga ekspedira la na oni svet. Zdej se je pa vse tako zasukalo, da nam nebo pošlje vse dobro te tega sveta brez posebnega obrestila. Leto gre za letom, repatice pa ni in ni, najsi še tako napenjamo oči in zvezdarne postavljajo še tako ogromne daljnogledne.

In sploh je obžalovati, da so se časi tako žalostno spremenili. Izredne važnosti so bile repatice že zato, da so se ljudje začeli pokoriti, ko so jih zagledali. Začeli so s pripeljati na konec sveta in nekateri so bili celo tako pametni, da so si končali grešno življenje. Vsaka repatica je poštno pomella z norei na zemlji ter jih potegnila vsaj nekaj za seboj. Zrak se je po nji temeljito očistil.

Vse to prihaja človeku na misel, ker je pač veliki leden, ko so spokorne misli aktualne. Poleg tega pa moramo računati še s prevážnim dejstvom. Ljudem namreč ni dovolj znano (ker se menda ni smelo mnogo govoriti o tem, da bi ne izzvalo med ljudmi panike), da so nedavno v Ljubljani napovedovali konec sveta. Dva odposlanca neba v človeški podobi sta opravljala to sveto nalogo. Govorila se, da sta še vedno na delu in da sta šele v nedeljo zapustila Ljubljano, ko je seme njunega vzvišenega nauka že začelo bujno poganjati med privrženci nove sekte. Da so pa njuni nauki našli tako sprejemljivo tla, je pripisovati predvsem temu, ker sta se sklicevala na to, da v vsemirju nekaj ni v redu ter da se ljudje ne smejo več zanašati na repatice. Zdej so ljudje pismeni in so se tudi višje sile začele posluževati pisane besede. Evo vam torej brošure o koncu sveta!! Oznanjujeva čisto vero! Zato morate biti seveda pripravljene, da se bodo organizirale temne sile zoper nas in naše privržence. S časopisjem in dru-

gim peklimskim orožjem nas bodo skušali uničiti, toda resnica mora zmagati!

In v resnici se je vsa stvar razvijala popolnoma tako. Temne sile so se organizirale in smo nedavno lahko čitali, kako krepko so se postavile v bran zoper skromnega nasprotnika. Kajti časi so v resnici zelo resni, repatice tudi ni od nikoder in prav lahko je vsejati seme dvoma med preproste ovčice. Saj človeka napade kar sama od sebe nesrečna misel, če se nam res ne obeta konec sveta. Saj strašijo ljudi že Antikristi kot je napovedano v Apokalipsi. Edina tolažba je, da nas ne strašijo še repatice.

Zato je treba v pomirjenju duhov naglasiti, da stvar niti od daleč ni tako strašna, in povedati, kako so sprejemali oznanjevalca sodnega dne pri Sv. Jakobu, kjer se jima je zdel najugodnejši teren za njune nauke. Obiskovala sta bogaboječnice, sitne starke, ki godrnjajo nad vsem svetom v božjo čast in ki trpe zaradi vsega grešnega sveta.

— Mamica, nikar se naju ne ustrašite!
— Kaj bi se vaju bala, saj menda nista razbojnika ali Antikrista. Če beračita, vama ne moremo ničesar dati. Ste si že zaslužili, če vas je doletela božja kazen.

— Ne beračiva, Antikrista pa tudi nisva. Veste, neki drugi gospod je Antikrist; morda učiva pravo vero. Vzemite to knjižico, kjer je natančno zapisano kdaj bo konec sveta. Pripravite se...

— Kaj, vidva bosta mene učila, kdaj bo konec sveta? In kdo da je Antikrist? Vidva zelenca obsedena! Križ božji, kje pa imam žegnana vodca? Ti boš mene učil prave vere! Naj te pri priči pobere bogasgavarju!

Ker ni mogla v zmedenosti najti takoj blagoslovljene vode, je pljusnila v nebeska odposlanca inleko in še pograbila mletto ter krepko zamahnila.

— Poberi se preklicana »longa«, repatice ti taka!

Dr. Stanko Vurnik umrl

Ljubljana, 23. marca.

V Hiralnici Sv. Jožeta na Vidovdanskim cesti je danes ponoči po daljšem bolehanju podlegel zavratni bolezni naš ugledni etnolog, etnograf in glasbenik, kustos Narodnega muzeja, dr. Stanko Vurnik v starosti 34 let. Pokojni je bil eden naših najodličnejših strokovnjakov na polju narodne umetnosti in kot tak je marljivo sodeloval tudi pri raznih domačih ter hrvatskih, srbskih in tujih revijah. Bil je znan kot zelo ambiciozen delavec, veljal je tudi za avtoriteto na glasbenem polju. Bil je stalen soodpornik »Etnologa«, muzejskega glasnika, ki izhaja v Ljubljani, glasbeni referent pri »Slovenec« i. t. d. Napisal je mnogo znanstvenih in strokovnih del na polju narodne umetnosti in glasbe.

Pokojni zapuščata soprogo in dva otroka. Kdaj bo pogreb, nam še ni znano. Bodi mu lahka zemlja!

Dražba kož divjih živali

Tradicionalna dražba kož divjih živali v Ljubljani se je tokrat vršila v znamenju posledice deviznih in valutnih odredb in preobilice blaga na svetovnih tržiščih. Kupevec je sicer bilo lepo število, tako iz naše države kot tudi Avstrije, Anglije, Italije, Nemčije in Švedske, vendar inozemci niso imeli dovolj plačilnih sredstev in se omejili le na nakup kvaliteten najboljše blaga. Splošna svetovna gospodarska kriza in nezanimanje Amerike je znatno potisnila cene krzna navzdol.

Blaga je bilo mnogo preveč. Zlasti dobro je bil založen trg s krznom iz južnih krajev naše države, ki pa ni našlo odjema, izzveniši dalmatinskih kun belic. Kvaliteta blaga v splošnem ni bila dobra. Prepozno je letošnja zimo zapadel sneg in pritisnil mraz. Prodajale so se gorske lisice do Din 180, za najboljšo, poljske lisice od Din 130, kune zlatice do Din 500, kune belice do Din 540, veverice zimske do Din 350 in lotne brez vrednosti, dihurji do Din 80, jazbeci do Din 50, divji zajci do Din 340, vidre do Din 400. Za divje in domače mačke, domače zajce, polhe, poljske slašče lisice, podlasice, game se, sploh ni bilo zanimanja.

Le lepo blago najde kupca. Cene so odgovarjale onim inozemskim tržiščem. Cene kožam divjih živali znatno padajo, pa tudi cena mesu divjačine. Morale se bodo sorazmerno tudi znižati zakupnine za lovišča.

Krvava bitka v Trzinu

Trzin, 24. marca.

Petkova gostilna v Trzinu je bila danes ponoči pozorišče krvave bitke, ki se je končala precej žalostno. V ljubljansko bolnico so namreč morali prepeljati dve žrtvi pretepa, od katerih se ena bori s smrtjo. Okrog polnoči sta prišla v Petkovo gostilno 19-letni posestnikov sin Josip Rebolj iz Trzina in njegov tovariš, pozneje se jima je na pridružilo še več fantov. Skoraj istočasno so se iz Domžal pripeljali v avtomobilu neki uradnik iz Domžal in več njegovih znancev. Rebolj in njegova družba so začeli baje šoferja izzivati, ta se jim je pa umaknil in jih je pustil pri miru. Fantje so odšli v gostilno, kjer je nastal kmalu prepri in pretep, v katerega je posegel tudi gostilničarjev bratranec Maks Šimenc. Ta je je med prepriom dobil s steklenico po glavi. Gostilničarju se je posrečilo, da je fante izrinil iz lokala in vrata zaklenil.

Fantje pa se niso pustili ugnati. Dvignili so vrata iz tečaje in znova vdrl v gostilno. Nastala je bitka, med katero je gostilničar v silobranu snel puško s steno in ustrelil med fante. Zadel je Jožeta Rebolja v trebuh in ta se je smrtno ranjen zgrudil.

predku. Matija Jama je v vseh svojih delih mojster in poet.

Ante Gaber.

Beležnica

KOLENDAR

Danes: Sreda, 23. marca, katoličani: Oton, Viktorin, Dražislav; pravoslavni: 10. marca.

DANASNJE PRIREDITIVE

Kino Matica: Ben Hur
Kino Ideal: Modre oči in sladki tango.
Društvo »Pravnik«: predavanje dr. Bajiča ob 18. na sodišču, soba 79.
Nabavljalna zadruga državnih uslužbencev: občni zbor ob pol 20. v beli dvorani Uniona.

DEZURNE LEKARNE

Danes: Leustek, Resljeva cesta 1; Bohinec, Rimska cesta 24 in dr. Kmet, Dunajska cesta 41.

Živilski trg pred prazniki

Ljubljana, 23. marca.

Današnji živilski trg je bil v znamenju velikončno konjunktura. Na trgu je bilo vsega blaga v izobilju; kmetje so pripeljali velike množine pridelkov, mesarji so bogato založili svoje stojnice, manjkalo seveda tudi ni mlečnih izdelkov, uvožene zelenjave in raznega kolonialnega blaga. Živalno je bilo na Pogačarjevem trgu. Vodnikov trg je bil pa po dolgem času zopet enkrat skoraj popolnoma zaseden.

Cene mesu so ostale neizpremenjene. Največ je bilo seveda povpraševanja po gnjati, ki so jo prodajali od 18—20 Din kg, pleče pa od 14—16 Din. Gnjat menda še nikoli ni bila tako poceni, kakor letos. Goveje meso stane 8—10 Din kg, volovsko 12, H. vrste pa 10 Din. Teletino prodajajo po 12—14, prečišče meso po kakovosti od 12—16 Din.

Prodajalci mlečnih izdelkov imajo svoj stalni prostor za zidom semenišča. Mnogo jih je bilo davi in različne cene so imeli. Tako so prodajali kuhano maslo po 26—32 Din, surovo maslo pa od 28—32 Din kg. Kg bohinskega sira stane 24 Din, istotako vrhniškega, kg sira za kuho 8 Din, merica slaške smetane 6—8 Din.

Ostali živilski trg je bil dobro založen z jabolki, orehi in drugimi dobrotami. Kmetje so pripeljali dovolj jabolk, večinoma pa samo blago druge in tretje vrste. Prodajali so jabolka od 3—5, dočim je kvaliteto blago na Pogačarjevem trgu po 8 Din kg. Ugodna letina orehov se pozna tudi na trgu. Še nikoli ni bila na trg pripeljana taka množina orehov kot letos. Prodajajo jih oluščene v jedrcih po 14—15 Din kg. Zelnata glava stane 2 Din, glava ohrovtja 1,50—2, kg kislega zelja 3—4, kisle repe 2,50—3 Din, kg karfirole 6, kg zveržene endivije 14, kg ajсарice 16, kg tršaškega radiča 22 Din, merica motovičica 2 Din.

Jajc je bilo v izobilju in so razmeroma poceni. Prodajali so jih par 1,75 Din ali pa 12 za 10 Din. Ena kokoš stane 25—30 Din. Seveda je bila kupčija zelo živahna, gospodinje so pač morale gledati na to, da pride za praznike kaj boljše na mizo.

Kg suhih češpelj so prodajali po 8—10 Din, od kolonialnega blaga pomaranče po kakovosti od 1—2 Din, rozine pa od 18—22 Din kg. Kot rariteto, oziroma specialiteto je omeniti Sparglje, ki stanejo kg 60 Din in pa grah v strožju po 20 Din kg.

Narodno gledališče

DRAMA.

Začetek ob 20.

Sreda, 23.: Arsene Lapin. Red B.
Četrtek, 24.: zaprto.
Petek, 25.: zaprto.
Sobota, 26.: zaprto.

Začetek ob 20.

Opozarjamo na dramsko predstavo. Vprizori se poslednjič v letošnji sezoni detektivska komedija Arsene Lapin za red B. Zasedba ista kakor pri premijeri. Režija Skerbiškova. Predstava se vrši za red B.

OPERA.

Začetek ob 20.

Sreda, 23.: Robinsonada. Red C.

Ljubljanska opera vprizori drami ob 20, urj Offenbachovo komično opero v treh dejanjih: Robinsonada. Opera diratira kapelnik Štröf. Režija je Delakova. Zasedba premijerska. Pri predstavi sodeluje baletni zbor. Piese je priredil baletni mojster g. Golovin. Predstava je za red C.

Radioprogram

Petek, 25. marca.

15.40: Uvod v prenos; 16: Wagner-Parifal (prenos iz narodnega gledališča v Zagrebu); 22: Casovna napoved, poročila.

Sobota, 26. marca.

12.15: Plošče; 12.45: Dnevne vesti; 13: Cas, plošče, borza; 17: V. Pirnat: Strupene pomladne rastline; 17.45: Reportaža velike procesije in prenos zvonjenja iz cerkve Sv. Petra v Ljubljani; 19: Salonski kvintet; 20: Godba »Zarje«; Velikončne pesmi; 20.45: Trnovski cerkveni zbor; 21.30: Salonski kvintet; 23: Napoved programa za naslednji dan.

Ne gre.

— Neki učenjak trdi, da lahko do-seže vse z osredotočenjem svojih misli na ta ali oni predmet.
— Pa naj si primisli v nabito polni restavraciji natakarija k svoji mizi.

Edina nesreča.

— Ali se vam še ni pripetila nobena nesreča, ko tako pogosto potujete po železnici?
— Ne, še nobena. Če ne štejem tiste, ko sem v predoru poljubil očeta namesto hčerke.

Popularnost.

— Moja popularnost se stopnjuje. — pravi humorist. — V letošnji sezoni se smejejo ljudje dvakrat toliko, kakor lani.

— Čestitam. — mu pravi kritik. — Torej si se ožejal?

Skrb za siromake

v Ljubljani

Mestni socijalno-politični urad ima vedno več dela — Centralizacija in kontrola poslovanja

Ljubljana, 23. marca.

V drugem nadstropju levega stranskega trakta mestnega magistrata je socijalno politični urad mestne občine, ki je postal zadnje čase pribežališče siromakov. Dan za dnem stoji tam dolge vrste brezposelnih, siromakov in bednih, ki čakajo in prošio pomoči in podpore. Vso zimo je magistrat razdeljeval denar, živila in podpore, nakazoval čevlje in oblake, končno so pa usahnili viri in občina je bila prisiljena ustaviti izplačevanje podpor ter nakazila živila. Saj je porabila ves denar, določeni v socijalne namene in izčrpala tudi fond pomožne akcije, ki se je zanj nabralo okrog pol milijona Din.

Pred 14 dnevi je bila občina prisiljena objaviti, da nima nobenega denarja več in da socijalno politični urad začasno ne bo več nakazoval denarja in živila. Naval na urad je seveda izostal, toda samo za nekaj dni. Že pretekli teden so se znova začeli oglašati prošilci in v ponedeljek je stalo pred uradom zopet nad 150 prošilcev, večraj je bil pa naravnost rekorden dan. Nad 450 strank in prošilcev so morali sprejeti in zaslizati v uradu in jim nakazati živila.

Mestna občina se je namreč v zadnjem času obrnila na nekatere trgovce, ki je pri njih naročevala razna živila, kakor siadkor, moko in mast in jih prosila, če bi eventualno kaj prispevali za pomožno akcijo. Nesebični ljubljanski trgovci so se radi odzvali in poklonili toliko, da je občina lahko zopet okrog 100 strankam nakazala živila. Ker pa je velika noč pred durmi in je beda siromakov vsak dan večja, se je morala občina odločiti za novo akcijo. Odločila se je za nakazovanje podpor iz letnih dvanajstin, da bodo imeli siromaki vsaj za praznike nekaj.

Včeraj je prejel kot rečeno uad 400 strank podporo in nakazila, davi je bila pa na urad zopet velik naval, čeprav ni bil dan uradovanja. Že zgodaj jutraj so se zbralo na hodniku nad 100 prošilcev, večinoma žensk. Bili so res sami siromaki, beda jim je zrla iz oči, njih oguljene obleke so pričale o pomanjkanju in trpljenju. Skoraj vse dopoldne so sprejemali na uradu siromake in jim izročali nakaznice za živila, ki jih daje pri raznih trgovcih. Večina siromakov je res nujno potrebna pomoči, mnogo je pa med njimi tudi takih, ki izrabljajo dobroto mestne občine. Urad vodi seveda točno kontrolo in ker so se dogajale tudi take zlorabe, da je šel prošilec od enega referenta k drugemu, so davi poslovanje centralizirali in ga kontrolirajo na podlagi kartotek.

V urad je stopil starček v oguljeni in razečfrani suknji. Ponižno je vrtel kloub v roki in se skoraj v zadregi smehljaj.

— Nu, očka, kaj bo z vami, ga je nagovorila gospodična, ki ga že pozna.

Pogledal je starček okrog sebe, na je dejal: I, kaj bo, cegle mi dajte za eno suktnjo.

Pa mu niso dali »ceglice«, temveč so mu obljubili, da bo dobil čevlje. Prav lepe čevlje da bo lahko »šteman«. Zadovoljen je odšel.

Druga je bila neka starka. Osem križev ima že za seboj, pa ji ni tega videti, čeprav živi ob samem kofetu. Videla je že boljše čase. Kuharica je bila pri gospodi, zdaj na starost je pa odvisna od drugih. Sina ima, mizar je, a na nesrečo je brez službe. Dali so ji 100 Din. Vsak drugi mesec dobi tako podporo. Ni dosti, zanjo, ki zna obrniti vsako paro, pa vendar nekaj.

— »Tauzentkrat bohloni, pa vsele praznike...

Mestno načelstvo objavlja, da se bloki, ki so izšli pod geslom »Pomoč potrebnim«, že dobe pri socijalno političnem uradu. Bloki vsebujejo 10 listkov a 50 para. Bloki imajo namen, da se organizira podpiranje prošilcev, ki vsak dan preplavljajo mesto. Vsaka stranka, zlasti trgovci in gostilničarji, naj si nabavi te bloke in obdarujejo prošilce z listki namesto z denarjem. Nakaznice bo vnovičeval socijalno politični urad. Mestno načelstvo apelira na vse sloje prebivalstva, naj pridno segajo po teh blokih.

OTROŠKE NOGAVICE ŽIGOM

Najboljše, najtrajnejše, zato najcenejše!

Zena možu za god.
— Kaj neki bi kupila možu za god?
— To je odvisno d tega, koliko more mož plačati.

Dnevne vesti

Kongres češkoslovaško-jugoslovenskih lig. Na priznanik in v nedeljo se je vršil v Olinou kongres češkoslovaško-jugoslovenskih lig, ki se ga je udeležilo nad 60 zastopnikov, podružnic in več oddelčnih gostov iz Jugoslavije. Jugoslavijo sta zastopala poleg našega poslanika dr. Grisogona predstavnik zveza lig vseučiliški docent dr. Miletič iz Beograda in zastopnik podružnice v Zagrebu g. Škornjak. V nedeljo zjutraj so posetili udeleženci spomenik jugoslovenskih junakov v Vypadu, kjer je izpregovoril predsednik kongresa vseučiliški profesor dr. Murko, ki je položil h krstam svojih rojakov venec. Kongres je sprejel mnogo resolucij o šolskih in ekskurzijskih vprašanjih ter o izmenjavi knjig in umetnin, storjeni so bili pa tudi sklepi o propagandi turistike ter o dijaških ekskurzijah.

Velikonočne šolske počitnice. Letošnje velikonočne šolske počitnice se prično z jutrišnjim dnevom in trajajo do vištedega 29. t. m. V sredo, 30. t. m. bo zopet redni pouk. Zakon o srednjih šolah pravi, da trajajo velikonočne počitnice 10 dni. Odlok prosvetnega ministrstva pa določa, da trajajo letos samo 6 dni.

Osebnosti s pošte. V področju dravske pošte direktorja sta napredovala za pristava VIII. skupine dr. Vilko Vujčić in Jernej Sturm. Za upravnika VII. skupine pri pošti v Brežicah je napredoval Jožko Turk. Za p. t. uradnika VI. skupine je napredoval Franc Rechberger na mariborski kolodvorski pošti. Upokojeni so: Franc Semrov, administrativni uradnik na ravnateljstvu ter Lucijan Kovačič, Terezija Cikova in Karla Pfajferjeva na ljubljanski glavni pošti.

Promocija. Na univerzi kralja Aleksandra I. bo promoviran v petek dne 25. t. m. ob 11. uri absolviran pravnik g. Alujevič Branko, rodom iz Visa, za doktorja prava. Čestitamo!

Terjatve napram Grški in grškim avtonomnim ustanovam. Ministrstvo zunanjih poslov razglašajo: Med našo kraljevino in Grško obstoje gotove denarne terjatve, ki datirajo še iz časa prve balkanske vojne. Radi obstoječih ovir se te terjatve niso do danes likvidirale in so se tekom obeh vojn celo povečale na eni in na drugi strani. Ministrstvo zunanjih poslov je pričelo urejati naše terjatve napram Grški in mora radi tega zbrati podatke od vseh, ki imajo kakršnekoli terjatve napram grški državi ali od grških avtonomnih ustanov. Vsi oni, ki imajo kakke terjatve navedene vrste, naj jih primerno obrazložene in podprte z dokumenti čimprej prijavijo svojemu pristojnemu občeupravnemu oblastvu I. stopnje (sreskemu načelstvu oziroma mestnemu načelstvu, ali pa neposredno banki upravi, upravnemu III. oddelku).

Razpisane zdravniške službe. Oblastna uprava bolniškega fonda pri direkciji državnih železnic v Ljubljani razpisuje službo honorarnega prometnega zdravnika s sedežem v Šiški (Ljubljana VII), službo honorarnega prometnega zdravnika s sedežem v Kočevju in po 1 mesto kontrolnega zobozdravnika v Ljubljani in Mariboru. Prošnje je treba vložiti do 1. aprila.

Države, s katerimi je Jugoslavija v telefonski zvezi, imajo naslednji zakonski čas: 1. srednje evropski: Jugoslavija, Avstrija, Češkoslovaška, Italija, Madžarska, Nemčija, Poljska in Švica; 2. zapadno-evropski: Belgija, Francoska, Holandska in Velika Britanija; 3. vzhodno-evropski pa: Bolgarska, Grška, Rumunska in Turčija.

Belgijski izletniki na Sušaku. Včeraj je prispelo na Sušak 200 belgijskih izletnikov, ki so bili pristočno sprejeti. V hotelu Jadran so jim priredili banket. Davi so se Belgijci odpeljali s parnikom »Prestolonaslednik Peter« od dalmatinskih obali. Ustavijo se v Rabu, Splitu, Šibeniku, Dubrovniku in Kotoru, odkoder krenijo na Cetinje, vrnejo se pa po železnici in posetijo tudi Bled.

Nov tolmač nemškega in italijanskega jezika. Višje delno sodišče v Ljubljani je imenovalo odvetnika dr. Ivana Kimovca za sodnega tolmača nemškega in italijanskega jezika pri okrajnem sodišču v Kranju.

Dražba lova. Lov krajevne občine Stari trg se bo oddajal ponovno v zakup za dobo 3 let na javni dražbi pri sreskemu načelstvu v Črnomlju 1. aprila ob 9.

Prepoved zahajanja v krčme. Okrajno sodišče v Velikih Laščah je prepovedalo Francu Debevcu iz Brloga zahajanje v krčme za eno leto, okrajno sodišče v Ptujju pa posestnikovega signa Alojziku Maleku v Jerševcih, tudi za eno leto.

Preselitev odvetniške pisarne. Odvetnik in Ljubljani g. dr. Fran Zupanec se je 15. t. m. s svojo pisarno preselil v Tržič.

Razpisana služba občinske babice. Občini Sv. Jurij ob Taboru in Prekopa razpisujeta službo občinske babice. Prošnje je treba vložiti do 1. aprila.

Iz »Službenega lista« »Službeni list kr. banske uprave dravske banovine« št. 23, z dne 23. t. m. objavlja uredbu o razporejanju zvanj zvanikov I. in II. kategorije in služiteljev v resoru prometnega ministrstva, uredbu o dragunskih dokladah državnih uslužbencev, pravilnik o polaganju državnega strokovnega izpita uradniških pripravnikov šumarske stroke s fakultetno izobrazbo, izpremembe, dopolnitve in popravki izpremembe v pravilniku o prijavi in odjavi paroplovnih objektov v rečnih pristaniščih kraljevine Jugoslavije, razglasitev o telefonskem prometu med Slovensko Bistrico in Nemčijo, navodila banske uprave za sestavljanje, opremljanje in predlaganje občinskih računov za leto 1931, 9 objav banske uprave o pobiranju občinskih trošarin v letu 1932, odločbe obče seje državnega sveta in razne objave iz »Službenih Novin«.

Nepriavilno frankiranje pisemskih pošilk. Rjave frankovne znamke po 50 par niso več v veljavi. Kdor frankira še s to znamko, dela naslovnikom nepotrebne izdatke. Sedaj je v veljavi zelena znamka po 50 par. Toliko občinstvu v blagohoteni opomin.

Ureditev gnojnišnih jam. Kr. banska uprava v Ljubljani je izdala razglas glede določil, po katerih se priznavajo banovinski prispevki za napravo gnojišč in gnojnih jam. Interesenti naj se javijo na svoja pristojna sreska načelstva, ne pa na mestno načelstvo ljubljansko, razen onih, ki bivajo v Ljubljani.

Novi Sad pod vodo. Ker se je začel sneg naglo tajati, je voda zalila velik del Novega Sada. Na velikem Limanu je pod vodo okrog 200 hiš, 8 se jih je porušilo, 31 pa preti nevarnost, da se vsak čas porušijo.

Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo deloma oblačno, hladno in spremenljivo vreme, kakor je bilo tudi včeraj po vseh krajih naše države. Najvišja temperatura je znašala včeraj v Skoplju 9, v Ljubljani 6,8, v Zagrebu 6,5, v Splitu 6, v Sarajevu 6, v Mariboru 4,8, v Beogradu 0 stopinj. V Beogradu in Sarajevu je snežilo. Davi je kazal barometer v Ljubljani 763,9, temperatura je znašala —2,8.

V smrt zaradi nesrečne ljubezni. V vasi Brničah blizu Kastva si je končal življenje 20letni Ivo Brničič. Pred samonomom je napisal poslovilno pismo, ki v njem prosti roditelje in prijatelje, naj mu oprostijo, da se je odločil za samomor.

S sekiro nad nezvestega fanta. V Subotici se je odigrala v ponedeljek ponoči ljubavna tragedija. Fanika Pejič je navalila s sekiro na svojega nezvestega fanta Boška Mojtkina in ga udarila 13-krat po glavi. Smrtno ranjenega fanta so prepeljali v bolnico, kjer je včeraj popoldne umrl. Dekle je pa skočilo potem v vodnjak, pa so jo potegnili iz njega in zaprli.

Divno osvježuje in čistilno deluje Chlorodont zobna pasta, katero dnevno uporabljajo milijoni. Poskus Vas bo prepričal. Tuba Din 8.

Foto-sport zadovolji vsakogar s kamero kupljeno pri Fr. P. Zajec, optik. Ljubljana, Stari trg 9. Ceniki brezplačno. 8/-

Ljudje, ki trpe na otežkojeni telesni potrebi in ki jih radi tega mučijo — so prenapolnjenji trebuha, pritisk krvi v možgane, glavobol, močno utripanje srca, dalje, ki trpe na boleznih dančne sluznice, fišurah, hemeroidalnem zamotku, fistulah jemljejo za izboljšanje črevesa zjutraj in zvečer po četrtinko »Franz Josefov« grenčice. Vodilni zdravniki kirurških zavodov izjavljajo, da se poslužujejo »Franz Josefov« grenčice po operacijah z najboljšim uspehom. »Franz Josefov« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Iz Ljubljane

Iz Tromostje je dobilo luč. V glavnem so bila vsa dela končana še pred meseci, tudi svetilniški stebri, kamniti, visoki svečniki, valovite linije, so stali že dolgo pripravljeno, da jim nataknejo žarnice. Včeraj so montirali svečila in snoči je bilo tromostovje že naravnost svežano razsvetljeno; zlasti z Miklošičeve ceste se je nudil lep pogled nanj, zdelo se je, da je pod bakljajo. Celotni svetilniki, ki jih je 20, so po obliki velike prižgane sveče. Slično steklo, ki je mlečne barve, je vloženo v krasno izdelane bronaste nastavke. Te nastavke je izdelala ljubljanska kleparska tvrdka Zitnik in Mihelič. Pri tromostju so zdaj končana vsa dela, razen nekaj manjših kamnoseških. Ljubljanci so s tromostjem zadovoljni.

Iz Gospodarska samopomoč ljubljanskih državnih uslužbencev. Narasčajoča svetovna gospodarska kriza je zadelo prav posebno težko vse javno, državno in samoupravno uradništvo. Osebito zadnje znižanje prejemkov znači za vse državne nameštence, nižje in višje, aktivne in upokojene, težko breme, ki jim bo že itak slabe gnotne razmere še poslabšalo. Zato ni čuda, da se pričenaajo vsi državni uslužbenci brez izjeme čvrsto oklepajo svojih združnih ustanov, posebno še konzumnih združenj. Tudi v Ljubljani se opaža stalno rastoče zanimanje za Nabavljajno združeno drž. uslužbencev. Za njen občni zbor, ki bo drevi ob 19.30 v beli dvorani hotela Union, vlada med ljubljanskim uradnimstvom vseh strok splošno zanimanje. Saj se bodo drevi določile nove smerice za poglobitve, razširitev in vsestranski razmah zdruge v bodočnosti. Od nocojšnjega občnega zbora Nabavljajne zdruge bo odvisen razvoj uradniškega konzumnega združništva v Ljubljani. Tega se ljubljanski državni uslužbenci tudi zavedajo, ker vedo, da je lo njih edina rešitev iz današnje krize.

Iz Smrt uglednega ljubljanskega trgovca. Včeraj popoldne je umrl v Ljubljani v visoki starosti 77 let splošno znani trgovec in posestnik g. Alojzij Zorman. Pokojni zapuščena sinova Metoda in Ivana. K večnemu počitku ga položijo jutri, pogreb bo ob 14.30 s Starega trga št. 32. Bodi mu lahka zemlja! težko prizadeti rodbini iskreno sožalje!

Iz Povodenj v Riharjevi ulici. Prebivalci kolezijskega okraja naprošamo mestni magistrat, da pošlje v Riharjevo ulico dva delavca, ki bi prekopala zamrznjeno in zaneseno maso, iz katere se nateka v nižje ležeči del nedvignjene ulice obilna voda. Treba je le malo dobre volje in napraviti v navoženo maso par jarkov, v katere bi se odteka voda. Sicer grozi hišama ob tej strani ulice prava poplava, posebno pa pri tlična stanovanja; pa tudi pešpot je skoraj onemogočena. Najbolje bi bilo, da se čim prej regulira celotna Riharjeva ulica od mesta dalje.

Sanghaj in borba za Mandžurijo v zvočnem filmu. Že včeraj smo poročali, da si je ZKD preskrbela za veliko noč senzacionalen zvočni film, v katerem bomo videli dogodke na daljnem vzhodu. Ker so danes vojni dogodki in ljuta borba med rumenim plemenom najaktualnejši problem vsega civiliziranega sveta, bo nedvomno velikonočni film ZKD vzbudil tudi v Ljubljani splošno zanimanje v najširših krogih. Premiera filma, ki je izdelan v nemškem jeziku, se bo vršila na velikonočno nedeljo ob 11. dop.

Nadaljne predstave se bodo vršile v ponedeljek ob 11. dop. nato pa v torek in sredo ob pol treh popoldne, vselej v Elitnem kinu Matic.

Iz Danes velelim »Ben Hur« neprekljeno zadnjkrat v kinu Matic. Za gigantski zvočni film »Ben Hur« vlada med občinstvom še vedno veliko zanimanje. Ker pa mora biti kino od jutri naprej do velikonočne nedelje zaprt, bo film »Ben Hur« danes zadnjkrat predvajan. Cenjeno občinstvo ima torej danes zadnjo možnost ogledati si to monumentalno filmsko delo. Predstave se vrše danes ob 3., 6. in 9. zvečer. Vsakdo, ki filma še ni videl, si ga mora danes brezpogojno ogledati. Ker bo z ozirom na zadnji dan predvajanja tega filma naval na blagajno pred predstavami zelo velik, priporočamo občinstvu, da si vstopnice preskrbi že v predprodaji.

TAKO SE LJUBLJANA ŠE NIKDAR NI SMEJALA KOT PRI FILMU

Deviški Casanova kjer govori

BUSTER KEATON

PRVIKRAT NEMŠKI

Iz Na XXV. rednem občnem zboru j. n. a. d. »Jadranske« je bil izvoljen sledeči odbor: predsednik Jeruc Janez, cand. iur., tajnik I. Roth Matija, cand. tehn., tajnik II. Kos Emil, stud. iur., tajnik III. Jeran Milan, stud. tehn., blagajnik Prosen Franc, stud. tehn., knjižničar I. Totin Franc, stud. phil., knjižničar II. Preinfalk Anton, stud. med., čitalničar Verbič Boris, stud. iur., gospodar Zore Slavko, cand. iur., arhivar Vargazon Dušan, stud. iur.; revizorji: Hiter Boleslav, stud. iur., Uršič Andrej, cand. iur., Megušar Maks, stud. tehn.; načelniki sekcij: kulturno znanstvena Vargazon Dušan, stud. iur., socialno gospodarska Gerželj Franc, stud. phil., šahovska Preinfalk Anton, stud. med., tiskovna Hrovatin Viktor, cand. phil., ženska Perko Stana, stud. phil., dramska Grgič Edvard, stud. phil., sportna Štolta Slavko, stud. tehn., zabavna Sikošek Dušan, stud. tehn.

Nedeljski počitek v brivnicah. Anketa o odpranju brivnic ob nedeljah v Ljubljani in okolici se je vršila v ponedeljek v Delavski zbornici. Prisotni so bili: Za Zbornico za TOI podpredsednik Engelbert Franchetti in tajnik dr. Pretnar, za Delavsko zbornico Joža Golmajer, za Zadrugo brivcev, trizerjev in lasničarjev v Ljubljani načelnik Šinkovc in odborniki Dolenc, Solaj, Podražaj in gđ. Franchetti; za Društvo brivskih, frizerskih in vlaslujarskih pomočnikov v Ljubljani pa Matej Jožević, Burger, Habicht. Bilo je še 18 članov mojsrške zadruge in članov društva pomočnikov iz Ljubljane. Vodil je g. Joža Golmajer. V diskusiji so posegli skoraj vsi navzoči in je bil sprejet soglasno zaključek, da se uvede obilgaten nedeljski počitek za vse brivnice v Ljubljani in okolici, t. j. za občine Moste, Vič in Zg. Šiška brez izjeme. Naproša se kr. banska uprava, da nemudoma uvede obilgaten zapiranje in počitek v brivnicah ob nedeljah. Vsakdo, ki bi kršil to naredbo, naj se strogo kaznuje.

Specijalna trgovina rokavic in nogavic A. PERKO

Ljubljana, Aleksandrova c. 4 (palaca »Viktortija«, pasaza)

Bemberg svilene nogavice Din 35.— Prima frol nogavice Din 25.— Velika izbira rokavic po najnižji ceni! Sprejema rokavice v popravilo in čiščenje!

Iz Nekaj komadov švedskih srebrnih lisic odda po nizki ceni »Divja koza« na vselejmu se v četrtek, dne 24. marca.

Iz Avtobusna proga Ljubljana-Planina od današnjega dne zopet otvorenja brez vsake izpremembe.

Iz Pravičije pripoveduje v četrtek, dne 24. tm., ob 17. uri popoldne, v beli dvorani Uniona, gđ. Maša Slavčeva, članica drame. K obilnemu obisku vabi naše malčke TKD Atena. 208-n

Iz Koleki protituberkulozne lige se dobe skoro po vseh trafikah, dalje tudi v papirnih trgovinah in knjigarnah. Z nakupom kolekov pomagata zbirati za počitniško kolonijo po jetiki ogroženih otrok. Na vsako velikonočno voščilo prilpite tudi kolek lige!

Kupujte za veliko noč Ciril-Metodove razglednice. 208-n

Telesna dela usmiljenja

Če je človek mlad in siromašen, ga ljudje povsod odpravijo in zmerjajo krasti?

Ljubljana, 23. marca.

— Povejte mi, kje je Borza dela.
— Nasproti sodnje na Miklošičevi cesti. Ali niste domačin?
— Kako, domačin? Povsod na županstvih me vprašujejo, kam sem pristojen, vsak te naprej vpraša, kje si doma! To bi sam najraje vedel! Moj oče je bil rudar v Nemčiji, svedca Slovenec. Rodil sem se v nekem industrijskem revirju. Kdo ve, kje! Delavec ni nikjer doma. Selili smo se vedno za kruhom. Matere nisem poznal. Očeta je vzela vojna. Potepal sem se po svetu od mladih nog za kruhom.

— In odkod prihajate zdaj?

— Lanj sem delal v Guštanju. Odpustili so me že pri mnogih podjetjih, toda ne mislite, da sem tako zanikaren. Ko sem se pri nekem podjetju pritožil, zakaj odpustijo baš mene, so se mi smejali. Pa sem moloval, naj se me usmilijo, s povzdignjenimi rokami sem jih prosil, naj me obdrže. Toda za silo sem se prebil do zime. Sicer sem bil včasih prisljen prosti, ker nisem hotel krasti. Svedca se mlad človek nikomur ne smili. Kolikrat so se zgražali nad menoj, češ, tako mlad si, pa nočeš delati in postopaš! Ali te ni sram!?

— In vas res ni mikalo, da bi začel

— Svedca me je, ko sem bil prav vrazje lačen. Ko je človek lačen, ne misli več mnogo na to, kaj se sme in kaj ne. Toda, lahko mi verjamete, da doslej še nisem kradel. Moram pa biti odkritosrčen, zapriji so me že večkrat. Prijeli so me namreč kot potepuna, ker nisem mogel dokazati, s čim se preživim. In večkrat mi je prišlo popolnoma prav. Imel sem prenočišče, včasih sem se pa tudi nekoliko najedel. Zato sem se zadnje čase — mislim, da vam smem zaupati — začel nalašč smukati okoli zadržavnic, da bi me opazili in prečeli. Samozhrem prececi, saj vhitite, kako slabo sem običlen. Včasih se mi posreči.

— V Ljubljano ste prišli, da bi dobili kakšno podporo, kajne?
— Saj pravim, da se potopam kar tako po svetu. Ne verjamem, da je v Ljubljani kaj boljše. Bil sem že povsod, v Celju, Mariboru v Trbovljem sem stradal 2 meseca, iskal sem dela v Velenju, Radhemburgu, Zagorju, hotel sem jo mahitati tudi na Gorosko, stišal sem pa, da je tam najhujše, no, zdaj bom pa preživel veliko noč v Ljubljani. Vleče me k tovarišem, na Borzi dela jih bom gotovo dobil.

— Ali denar za potovanje priberate?
— Slabo me sodite. Ne smete misliti, če je človek lačen in razčepan, da je tudi vagabund in berak. Svedca je človek prisljen beraciti, če je lačen, toda vsi nismo ustvarjeni za ta poklic. Že leto dni sem brez prave službe, pa še nisem priberal 16 Din. Kako potujem? Ali ne vidite, da mi pristi gledajo iz čevčev? To je edino dobro, da imam zdrave noge in da mi niso ozeble, ker sem napol bos. Če je pa človek obseden igrati vagabunda, se tudi ne smete čuditi, če vam povem, da sem včasih že potoval »na črnog«. Enkrat me je pa našel zavrtač v čuvajnici tovrnega vagona in me potepel. Mislim pa, da vas dolgočasim s temi stvarmi. Bodite torej pozdravljeni!

POBIJAMO KRIZO!

Oblike, površnike, trenchcoate, vetrne jopice in vsa druga oblačila za gospode, ter blago zadnjih novosti oddajamo po globoko znižanih cenah.

Drago Schwab, Ljubljana

Ob 10 letnici Jadranske Straže

Letos je minilo 10 let, odkar se je ustanovila Jadranska straža, naša najmočnejša in edina nacionalna organizacija z obem jugoslovenskim pomorskim programom. S svojim zamahom je tekom desetletja objela celo našo državo. Narod si je prisvojil in vzljubil ideje, cilje, delo in stremljenje Jadranske straže, ki predstavlja danes s stotisoč člani in podmladkom, s preko 500 podružnicami in državi in v inozemstvu in svojimi glasili, ki se tiskajo v 25.000 izvodih mesečno, močan jugoslovenski, pomorsko-jadranski pokret, ki se ne more več ustaviti. Pomorska zavest je probujena, ona prodira in osvaja, ona bo zmagala. Jadranska straža je pod visoko zaščito Nj. Kr. Vis. prestonolaslednika Petra nacionalno in kulturno udruženje vseh Jugoslovenov, brez ozira na plemo, vero in politično opredeljenost. Njeni visoki cilji se pa morejo uresničiti popolnoma samo, ako močna pomorsko-jadranska zavest preproji ves narod in ako se ojačajo vrste Jadranske straže.

V proslavo 10letnice Jadranske straže se bo vršila v Ljubljani v veliki dvorani hotela Union dne 2. aprila t. l. slavnostna akademija z izbranim umetniškim programom, ki ga objavimo posebej. Vsi člani in prijatelji Jadranske straže naj poselijo to akademijo v čim večjem številu in izkažejo s tem svoje simpatije do naše organizacije. Vstop ni vezan na posebna vabila. Vstopnina pa je tako nizka, da je poset vsakomur omogočen.

SPORED SLAVNOSTNE AKADEMIE JADRANSKE STRAŽE

ki se bo vršila v unioenski dvorani v Ljubljani dne 2. aprila t. l.:

1. Svetel Heri: Fanfare.
2. Slavnostna overtura, izvaja godba glasbenega društva »Slogac« pod vodstvom g. dirigenta Heri Svetla.
3. Jublejna alegorija. Sodelujeta pomladka Mestne ženske realne gimnazije in drž. trgovske akademije. Med alegorijo se izvaja slavnostna koračnica prof. Berana.
4. Pozdrav predsednika in slavnostni nagovor g. senatorja dr. Božiča.
5. Lajovic Anton: Bujni vetri v polju. Strifot Niko: Mleka bi rada Jurka dobila. Poje gđ. Meze Anita, sopranistka in gost kr. opere v Ljubljani.
6. E. Hildach: Pomlad. J. Hatze: Majka. Poje g. Liković Joža, baritonist, soljenec ljubljanskega konservatorija.
7. Marx: Preludium. Bussoni: Oktavna etuda. Izvaja na klavir gđ. Boža Šapla, soljenka ljubljanskega konservatorija.
8. Lajovic Anton: Romanca. Čajkovski: Zapoj mi pesem, o mati. Poje g. Žagar Drago, baritonist, soljenec ljubljanskega konservatorija.
9. Lajovic Anton: Pesem o tkalcu. Strifot Niko: Dve narodni. Poje g. Zlata Gjunjenac - Gavella primadona kr. opere v Ljubljani.
10. Lajovic Anton: Začela je roža in Ah, tako mi je prišla mladost. Poje g. Josip Gostič, tenorist in član kr. opere v Ljubljani.
11. Dev Oskar: Na Poljani. Suk J.: Ban Varaždinski in kralj Matjaž. Prelovce Zorko: Nageljni rdeči. Izvaja Slovenski vokalni kvintet.

Pevske točke spremljajo: g. Strifot Niko, dirigent kr. opere (točki 9 in 10), g. Galacija Rajnold (točko 5 in 8), g. Princič Vladimir (točko 6).

Po sporedu družbana zabava. Igra Jazz-orkester Narodnega železničarskega glasbenega društva »Slogac«. Vstopnina: parterni sedež po Din 20, 15 in 10, balkonski sedež po Din 5, stojšča Din 2.

Predprodaja vstopnic v trgovini I. Tičar, Šelenburgova ulica. 210-n

Eckenerjevi načrti

V svojih predavanjih, ki jih je imel dr. Eckener v Düsseldorfu in Bonnu, je razvil načrt poletov v Ameriko v tekočem letu. Eckener pripravila letos z zrakoplovom 10 poletov v Ameriko. Kreniti pa ne misli po novi poti preko Islanda, Grönlandije in Labradorja, kakor je prvotno nameraval, temveč zopet po stari južni poti preko Francije. Eckener je bil z zrakoplovom doslej v zraku 3.500 ur in v tem času je dokazal, da je zrakoplov zaradi svoje varnosti najboljšo sredstvo za reden zračni promet nad suho zemljo in nad morjem.

Z razvoj zračnega prometa z zrakoplovi je pa važno, da se Amerika bolj angažira pri družbi Zeppelinovih zrakoplovov. Amerika je namreč edina država, ki ima dovolj helija, pa je prepovedala izvažati ga. V bodoče bo pa prihajal pri polnjenju zrakoplovov v posrevo samo helij. Zaradi gospodarske krize zaenkrat ni misliti na gradnjo novih zrakoplovov in hangarjev, da bi bilo mogoče organizirati reden zračni promet med Evropo in Ameriko.

Nova zvezda Hollywooda

V Hollywoodu se je pojavila nova zvezda Clark Gable. Valentinov naslednik. Rojen je bil v Ohiu, toda mati mu je umrla kmalu po rojstvu. Od oca na očetovi fermi je zbežal k mestnemu gledališču, kjer je ostal nekaj let, potem se je pa napotil v Hollywood. Gable ima baje ženskam zelo nevarne oči in jih očara zlasti z jamicami, ki se mu napravijo v licih, kadar se smeje. Zna velja za najlepšega filmskega igralca Hollywooda. Uspeh ga pa ni prav nič izpremenil. Predolgo se je boril za obstanek in zato ga slava ni omamila. Zadoljen je, da se mu je posrečilo stopiti v ospredje in zdaj se je vrgel samo na varčevanje, da prihrani čimveč, dokler mu je sreča mila.

Gable ima krasno postavu atleta in prvotno je nastopal v filmu kot nogometaš in dobival je 30 šlingov na dan. Oženjen je že drugič, njegova druga žena je gledališka igralca Rika Langhamova in je nekaj let starejša od njega, je pa zelo inteligentna in elegantna dama. Z novo zvezdo Hollywooda bo posebno zadovoljen ženski svet, kajti Gable je kot rečeno zelo lep fant krasne mišičaste postave in zapeljivih oči.

Iz Celja

Uradni dan sreskega gremija trgovcev v Celju, ki bi se moral vršiti na veliki petek 25. t. m. v Gornjem gradu sa člani iz gornjegrajskega sresa, bo zaradi velikonočnih praznikov odpadel. Pač pa se bo vršil uradni dan v prvih dneh aprila, o čemer bodo zainteresirani člani pravočasno obveščeni.

Tamraško društvo »Danica« v Celju bo imelo svoj občni zbor z običajnim dnevnim redom v sredo 30. t. m. ob 20. v posebni sobi Filipičeve gostilne v Gledališki ulici.

Oblastna streleka tekma mariborske Oblastne streleške družine se bo vršila 6. septembra v Ljubljani. Člani celjske Streleške družine se s pogostim sobnim streljanjem živo pripravljajo za tekmovalno udeležbo na tej tekmi.

Na vseh progah celjskega mestnega avtobusnega prometa je bil z današnjim dnem vzpostavljen reden avtobusni promet, le na progi Celje - Podstrela se more zaradi presušene ceste vršiti promet začasno samo do Lesičnega.

Po zdravniškem nasvetu

Vidiš. Še vedno si nepobojljiv. kara žena moža. Saj ti je vendar zdravnik zabilil, da ne smeš pri jedi piti piva. Ti pa kljub temu sediš in piješ.

Dobro, stare, pa odnesi jed.

Čudodelni zdravnik

Albert Sorel: 50

Chebsky je dvignil zaprašeni in prepereli pokrov vodnjaka ter pogledal na dno.

— Kaj pa iščete tam, doktor? — je vprašal abbe. — Skriven hodnik? Čuvaj se majal z glavo in se čutil, kako se moreta učena tuja, posebno pa še monsignor z vijoličastimi nogavicami, pečati s tako bedastimi malenkostmi.

Chebsky je pa še vedno gledal na dno vodnjaka. Tudi abbe je stopil k njemu in pogledal v vodnjak; pri tem je pa potegnil iz žepa tabatjero, da bi vzel iz nje ščipec tobaka.

Kar se je Chebsky naglo vzravnal in sunil Dotti'ja v komolec tako, da mu je padla tabatjera iz roke naravnost v vodnjak.

— Corpo di Baccho! — je zaklel abbe. — Kaj ste pa storili, gospod doktor? Izbili ste mi tabatjero iz rok, da je padla v vodnjak, jaz sem pa storil pri tem dve greha: razjezil sem se in zaklel... To je zgodovinska tabatjera, gospod doktor, tabatjera velikega Napoleona. Dobil sem jo od pokojnega strica, ki mi jo je bil podaril kardinal Fesche, a on jo je bil dobil od sv. očeta Pia VII., njemu jo je pa podaril Napoleon, ko je imel zaprtega v Fontainebleau.

Uhogi abbe je skakal okrog vodnjaka in tarnal, da je ob tako dragocen spomin. Chebsky je pa vzel kamen in ga vrgel v vodnjak. Slišalo se je, kako je voda pljusknila.

— Bodite brez skrbi, — je dejal Chebsky, — takoj popravim svojo nerodnost. Prijatelj, — je nadaljeval obrnjen k čuvaju, — ali imate pri rokah dovolj močno in dolgo vrvo?

Čuvaj se je obotavljal. Vprašujoče je gledal Onesima.

— Seveda, gospod imamo, — je odgovoril Onesim namestu njega. — Vrv imamo v drugem vodnjaku, na posestvu...

— Tako grem po njo, gospod Onesim.

Onesim je odšel z njim.

— Ne pozabite, očka, kaj ste danes videli in slišali, — mu je naročal spotoma. — To utegne biti zelo važno.

— Seveda, gospod Onesim, nihče ne more vedeti... to je nevarno... strupeni plini...

— Kaj vas to briga. Ta gospod bo že sam zlezal v vodnjak.

— Toda, gospod Onesim, iz tega vodnjaka že petdeset let nihče ni zajemal vode!

— Bežite no... In Onesim se je vrnil h gostoma.

— Naročil sem mu, naj se požuri z vrvo, ker je ura že dve in ureba se bo vrniti v Saint-Vigor, da ne zamudimo obedo, — je dejal. — Toda spustiti se v vodnjak je zelo nevarno, gospod doktor, ker je že davno zapuščen.

— Previden bom, — je odgovoril Chebsky.

Abbe mu je prigovarjal, naj se ne spušta v vodnjak, toda to je bila samo vpludnost, ker mu je bilo mnogy ležeče na tabatjeri.

Čuvaj se je vrnil prej, predno ga je Onesim pričakoval.

— Spomnil sem se, da je v skednju vrvo krovcev. Evo je, gospodje.

— Je že dolgo tega, ko so delali tu krovci? — je vprašal Dotti, ki se mu je zdela ta stvar nekam sumljiva.

— Dober mesec bo, monsignore, a čez štirinajst dni bi morali priti zopet. Čeprav je očka Gicquel hitel kar se je dalo, je vendar privlekel za seboj celo množico radovednežev; šest žensk z otroki in trije fantje so se prerivali po ozkem hodniku na dvorišče.

Eden, zavaljen dečko krepkega vrata, je mrmral:

— Jaz že ne zlezem v vodnjak, prav gotovo ne.

Chebsky ga je poklical. Fant se mu je nerad približal. Pomiril se je pa videc, da bosta dva. Pokrov vodnjaka so položili na tla. Pod pokrovom je bil za bit v steno železen kavelj. Chebsky je privezal nanj vrvo, slekel sukno, sedel na rob vodnjaka, se prijel z rokami za kavelj, si ovil vrvo okrog noge in se spustil doli.

Drugi so obstopili vodnjak opirajoč se drug na drugega. Dotti se je nagibal čez rob in pazil na vsako doktorjevo kretnjo. Chebsky je v vodnjaku potegnil iz žepa revolver in ustrelil, da bi očistil zrak okrog sebe. Strel je bil grozen; dim se je dvignil proti vrhu, ljudje so prestrašeno kriknili in odskočili. Dotti se je na ves glas zasmeljal.

— Vaše odtok je ubil, — je dejal Onesim čuvaju.

Dim se je počasi razkadil. Zagledali so Chebskega na dnu vodnjaka z lučjo v roki, sklonjenega nad dnom, ki je bilo suho. Ozrl se je gori in zaklical.

— Tabatjero že imam! — Imenitno, doktor! Če nosljate, jo vam bom pa že moral podariti za spomin.

Toda Chebsky še ni hotel iz vodnjaka. Videli so, kako se pripogiblje in zopet vzravna, a vrvo je nihala na prazno.

— Menda išče v vodnjaku zaklade, — je menil abbe. — Aha! Že pleza nazaj. Uren je kakor veriverica. Vidite, prijatelj, da se mu ni zgodilo nič hudega.

Chebsky je pripeljal iz vodnjaka; pot mu je oblival čelo in bil je blede ko zid.

Pomagali so mu iz vodnjaka. Abbe mu je ponudil čajico dobre kapljice, ki jo je nosil v steklenički vedno s seboj.

Drugi so še vedno gledali v vodnjak. Očka Gicquel je hotel potegniti iz njega vrvo, pa ga je Chebsky zadržal, rekoč:

— Čakajte, to opravi sam. V vodnjaku sem našel nekaj čudovitega in nerad bi se še enkrat spuščal na dno.

Previdno je potegnil iz vodnjaka vrvo, ki je imela na koncu privezan zavitek obleke, a iz zavitka je molel zarjavel železen kavelj. Položil je zavitek na rob vodnjaka. Onesim je napeto opazoval njegovo početje; nataknil si je monokel, se zaničljivo nasmehnil in stopil k vodnjaku.

Chebsky je odvezal zavitek, da pogleda, kaj je v njem. Na tla je padla sablja, za njo pa še revolver. Čuvaj z et je hotel orožje pobrati, toda čuvaj ga je zadržal, rekoč:

— Pusti to. Orožje pripada sodišču. Zakon pravi, da obešenca ni dovoljeno sneti, dokler ne pride sodišče.

Toda za njegovo svarilo se ni nihče zmenil. Splošno pozornost je vzbudila lepo okovana hrastova šatulja, ki jo je privlekel Chebsky iz zavitka.

— Saj sem vam dejal, gospod vikonte, da je naš vrli prijatelj iskal in našel zaklad, — je pripomnil abbe.

Vikontu Onesimu pa ni bilo do smeha; prebledel je in presenečeno gledal resen in miren zdravnikov obraz.

— Izvolite oprostiti, gospod vikonte, — je dejal stari čuvaj, — menim, da bi bilo treba sestaviti protokol, moj zet je od sodišča.

— To je tudi moje mnenje, — je pritrđil Chebsky.

— Treba je vse zapečatiti, — je pripomnil čuvaj, se sklonil k Onesimu in mu zašepetal na uho:

— Po zakonu mu pripada polovica.

— Bomo videli, — je odgovoril Onesim.

Zlati nebotičniki sveta

Koliko je na svetu zlata in katera država ga ima največ

Usoda zlata je vedno zanimala ljudi in zato imajo poročila o tej dragi kovini po časopisih navadno velike naslove. Vse, kar je v zvezi z zlatom, je več ali manj senzacija. Kljub splošnemu zanimanju za zlato pa večina ljudi niti ne ve, koliko ga je na svetu in kako je razdeljeno med poedine države. Kriva je deloma precej površna predstava o množini zlata in neznatna velikost zlatnikov, kolikor jih je sploh še v prometu. Množino zlata, ki igra vlogo v običajnih borznih in drugih gospodarskih poročilih, si lahko mislimo v duhu v obliki naddolarja, ki obsega za 100 milijonov dolarjev zlata. Ta naddolar bi bila okrogla, 30.4 cm debela plošča, ki bi merila v premeru približno 5.70 m. Tehtal bi ta orjaški zlatnik pičlih 166 ton.

O pridobivanju zlata v historičnih časih nimamo nobene zanesljive statistike, niti o pridobivanju zlata od začetka krščanske dobe. O pridobivanju zlata v poedinih delih sveta imamo približno točne podatke šele od odkritja Amerike. Če bi si hoteli predstaviti množino doslej na svetu pridobljenega zlata v obliki omenjenega naddolarja, bi prišli v fantaziji k zaključku, da je bila že dograjena piramida 223 takih naddolarjev in da je preostalo še za dobra dva milijona Din zlata. Če bi s pomočjo močnih žerjavov zgradili ta blesteči stolp visok 68 m, bi imeli pred seboj zlato, ki so ga nakupili ljudje skozi stoletja. Zlati stolp bi meril v premeru skoraj 19 m in vreden bi bil 22.35 milijard dolarjev. Te piramide bi na zdaj sploh ne mogli nikjer postaviti, že zato ne, ker je zdaj »viden« samo del zlata, pridobljenega od l. 1492 do 1932 in ki je vredno 22.31 milijard dolarjev. Skoraj polovica te dragocene kovine se je pa izgubila ali pa jo je porabila industrija. Vse zaloge zlata na svetu v zlatnikih in kosih so znašale ob koncu lanskega leta samo 11.500.000.000 dolarjev.

Od zlatega stolpa v naši fantaziji pa moramo vzeti še nekaj. Se nikoli v zgodovini se namreč ni posrečilo zbrati vse zlato v eni državi. Največ zlata je imela doslej Amerika, kjer so znašale lani v septembru zaloge zlatnikov in zlata v kosih nad 5 milijard dolarjev. Amerika bi bila torej lahko lani

zgradila največji zlati stolp na svetu, ki bi imel 50 ogromnih zlatih pragov. Francija bi pa lahko zgradila 25 takih zlatih pragov, dočim bi bil stolp iz zlata, ki ga ima Anglija visok 2.4 m, iz španskega in japonskega zlata 3.6, iz belgijskega 1.19, iz nemškega, švicarskega in ruskega po 1.02, iz italijanskega, holandskega in argentinskega pa samo po 1 m.

Kreugerjeva prva in edina ljubezen

Po nenadni smrti kralja vžigalic Kreugerja so se pojavile razne domneve, zakaj si je ta bogataš končal življenje. Sproženo je bilo tudi vprašanje, zakaj se Kreuger ni hotel oženiti. On sam je razlagal to tako, da nima časa za svoje zasebno življenje. Za ženo bi moral skrbeti in jo vsaj malo zabavati, pa bi ne mogel, in tako bi bil slab mož. Po njegovem mnenju je bolje ostati samic, kakor pa biti slab mož. Ta izjava je pa bila morda samo pretveza in za njegovim trdovratnim samskim življenjem se je najbrž skrivala tajna. In res je prišel neki angleški novinar zadevi do dna.

Blizu Kristola v vasi Tetbury ima v najemu skromno posestvo Frederik Kreuger, stric pokojnega kralja vžigalic. Ta Kreuger je baje izjavil angleškemu novinarju: »Ko je bil lvar še mlad, se je zaključil v mlado Norvežanko. Dekle mu je ljubezen vračalo, toda kmalu so se pojavile ovire, ki so zakon preprečile. Najbolj je nasprotovala tej zakonski zvezi njena rodbina, ker je bila prepričana, da je fant tako siromашen, da ne bo mogel pr življati svoje žene. To je bil edini primer, da je stopila ženska v Kreugerjevo intimno življenje. Svoje prve in edine ljubezni ni mogel nikoli pozabiti in vse govornice, da se namerava oženiti, so bile prazne. Ostal je zvest svoji prvi ljubezni.

Najodpornejša žival

— Katera žival je proti vremenu najodpornejša, Janezek?
— Mol, gospod učitelj.
— Mol? Kako si na prišel na to?
— Mamica mi je povedala, da sečti poleti v kožuho, pozimi pa v kopalni obleki.

Mali oglasi

Vsaka beseda 50 par. Plača se lahko tudi v znakah. Za odgovor znakom! — Na vprašanja brez znakom ne odgovorjamo. Najmanjši oglas Din 5.

TRGOVSKI LOKAL
s točilnico in stanovanjem takoj oddam. — Maribor, Meljska cesta 76. 1281

POVEČEVALNI APARAT
nov, za plošče 6x9 do 9x12. Iahage Luminax poceni prodaja Šter Anton, Tržič. 1280

YOUGURT
bolgarsko kisló mleko, vedno sveže, kakor tudi vse mlečne izdelke prodaja Mlekarna. Dunajska cesta 17 (poleg kavarné Evropa). Po želji dostavlja tudi na dom. 35/T

NATAKARICO
poklicno, mlado in inteligentno išče boljši hotel v Srbiji. Znati mora hrvatsko in nemško. Plača po dogovoru in sposobnosti, stanovanje, hrana, kurjava in razsvetljava. Obsirne ponudbe s fotografijo na »Hotel Grand«, Negotin, Srbija. 1278

MREŽE ZA POSTELJE
izdeluje najceneje točno po naročilu ter jih sprejema tudi v popravilo v lesenih in železnih okvirjih tvrdka Pavel Strgulc, Ljubljana, Gosposvetska c. 13 (Kotlizej) poleg skladišča »Alko«. 125/L

STROJ ZA OKROGLEPANCE
od 10 do 25 mm premera (Rundstahlhobel) kupi Ferdo Laznik, Radeče. 1282

MODROCE
otomane, divane, fotelje in vse tepetniške izdelke vam nudí najceneje

KNJIGOVODKINJA
(z nemško stenografijo), vestna, ki dovršeno dopisuje hrvatsko in nemško, je brza stroje-piska, ki bi popolnoma sama in samostojno oskrbovala vse pisarniško delo, se išče za l. majnik. Prednost take iz stroke spirituoze. Lastnoročno pisane ponudbe z navedbo zahtevne plače in starosti pod »Samostojna spretna moč« na upravo »Slov. Narodac«. 1226

IGNACIJ NAROBÉ,
Ljubljana, Gosposvetska cesta št. 16 (pri Levu) 24/1

LEP LOKAL
dve izložbi, sredina mesta, odstopim proti odkupnici — Naslov v upravi »Slov. Narodac«. 1283

TRGOVSKA OPRAVA
kompletna ali posamezno, za modno trgovino napredaj. Naslov v upravi »Sl. Narodac«. 1284

PLAČILNA NA ABANICA
stara 24 let, dobro izurjena, z letnimi spricvali, želi mesto v večji gostini. Naslov pove ga. Ana Zupan, Celje, Na okopih št. 7. 1279

AVTO PREVOZNIKE
iščem za prevoz opeke. Ponudbe z navedbo cene za 1000 kom. na 1 km poslati na opekarno Tauter F., Vodice pri Ljubljani. 1277

DALMATINSKA VINA
Posebno izbrane vrste, namenjene za praznike, kakor tudi specialna vina iz subega grozdja; cene čez ulico znižane. — MORSKE RIBE! Jutri v četrtek in petek v veliki izbiri: posebno morski pajki, jastogi, kamenice (ostrige), datelji, razni ribji rižoti itd.
OPERNA KLET, Gledališka ulica 2

ZA MAJHEN DENAR NOVA OBLEKA!
Ako jo prinesete še v četrtek dopoldne kemično snažit in likat, jo dobite že v soboto!
Sprejemnica:
A. Prezelj, krojač
Ljubljana, Vošnjakova ulica 4
(za restavracijo »Novi svet«)
ZA A. WAGNERJA.

Podobno kakor Palma še ni isto kot Palma!
Gumi pete lahko izgledajo podobne, ko so nove. Razliko se opazi šele čez nekaj tednovnošenje. No takrat je že prepozno. Kupujte zato samo prave PALMA gumi pete, ker se tako obvarujete mnogih iznenadenj kajti PALMA kvaliteta in PALMA trpežnost so nenadkrjive. Pomnite: Samo PALMA da kar PALMA objublja!

PALMA
Iščite pri Vašem čevljarju PALMA-OKMA gumi podplate, ker so trpežnejši in cenejši kot usnje. Za črni in rjaví čevelj.

DOMAČI IZDELEK

Občina Ljubljana
Mestni pogrebni zavod

Sporočamo vsem znancem in prijateljem, da je naš oče, stari oče, tast in stric, gospod

Alozij Zorman

trgovec in posestnik

danes, dne 22. t. m. ob 5. uri popoldne, previden s tolažili sv. vere, v 77. letu starosti, mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb se bo vršil na veliki četrtek, dne 24. marca 1932 ob 1/2 3. uri popoldne od doma žalosti, Stari trg šte. 32, na pokopališče k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 22. marca 1932.

METOD, IVAN, sinova: FRANČIŠKA in PAVLINA, sinahi ter vsi vnuki in vnukinje in ostalo sorodstvo.

Najcenejši nakup!
ANTON PRESKER, LJUBLJANA, Sv. Petra cesta 14.
KONFEKCIJA — MODA 22/T

ČEVLJI NA OBROKE
»TEMPO«, Gledališka ulica 4 (nasproti opere) 19/T

Najcenejše vezenje perila, zaves, monogramov pri
MATEK & MIKEŠ, Ljubljana
(POLEG HOTELA STRUKELJ)
Entlanje, ažuriranje, predtiskanje. — Na izbiro krasno predtiskani prtíči no izredno nizkih cenah.

Znižane cene za veliki teden!
Sir polnomasten Din 16.—
Čajno maslo Din 24.—
dokler traja zaloga in vse ostalo špecerijsko blago po najnižji cení.
Priporoča se
Julij Zupan
Sv. Petra cesta 35

Urejuje Josip Zupancič. — Za »Narodno tiskarno« Fran. Jezeršek. — Za upravo in umeratru del tista: Oton Christof. — Vm v Ljubljani.